

HAJDUFÖLD

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. ~~50 50 50 50~~ KIADJA A HAJDUMEGYEI FÖLDMIVES NÉPSZÖVETSÉG.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECZEN, MESTER-UTCA 23. IDE KÜLDENDŐ A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI ÜGYEIRE VONATKOZÓ MINDEN MEGKERESÉS. TELEFON: 503. ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 KOR. EGYES SZÁM 30 FILLÉR.

Együttműködés.

Minél jobban közeledünk a béke megkötéséhez, minél erősebben gyökeredzik meg mindnyájunk lelkében az a meggyőződés, hogy néhány főúri család zsarnoki uralmától megszabadított országunk fiatal köztársaságát csak mindnyájunknak a közös ellenség ellen összetett erővel való munkája teheti erőssé és biztossá: annál jobban távolodunk el a katonai megszállások miatt azoktól a nemzetektől, amelyekkel ezentúl békességben és barátságban akartunk és akarnánk élni és annál jobban idegenednek el egymástól idehaza a pártok és emberek.

Vajjon miért?

A felelet egyszerű. Először azért, mert nem akartunk nacionalisták lenni; másodsor azért, mert reakciónak, ellenforradalmárnak tartanak mindenkit, aki nem szociáldemokrata.

Pedig hogy áll a helyzet?

Mikor az ellenséges katonai megszállások kezdődtek, féllábával a szociáldemokratizmus álláspontján levő úgynevezett polgári elem azt kívánta, hogy az ellenséget fegyveres erővel is meg kell akadályozni abban, hogy a demarkációs vonalat átlépje: erre a szociáldemokraták azzal feleltek, hogy nincs semmi szükség fegyveres beavatkozásra, elég munkásvér folyt már a háborúban!

S ma!? Ugyanazok a szociáldemokraták szervezik az erdélyi és felvidéki sztrájkokat és hangsúlyozzák annak szükségességét, hogy fegy-

veres erővel is meg kell védeni országunk területét és lakosait.

Mikor az ország területi integritásáról volt szó s az ország minden polgári lakosának egyetlen közös óhajta volt az, hogy hazánk határai ezután is úgy maradjanak, mint a háború előtt, akkor az volt a jelszó, hogy nincs haza, csak világ, nincs hazafi, csak világpolgár.

S ma!? Ugyanazok küzdöttek szóval-tettel, mondhatjuk szívvel-lélekkel Bernben és másutt az ország területének épségéért, akik azelőtt a nemzetköziséget ebben a kérdésben is elvi álláspontjuknak tekintették.

Mi lehet hát az oka annak, hogy ha az úgynevezett polgári elem ma óhajt vagy akar akármit, az mindjárt reakciós, ellenforradalmi vagy legalább is gyanús törekvés, holott, mint a fenti két példa is bizonyítja, az eredmény legtöbbször a polgári elemet igazolja!?

Ez az ok a bizalmatlanság.

Ezt kell hát nekünk mindkét részről jövő jóakarattal és a közös nagy célnak megértésével eloszlatnunk.

El kell hinnie a szociáldemokrata pártnak, hogy az úgynevezett polgári elem sohasem fogja elfeledni azokat az érdemeket, melyeknek orosz-lánrészét éppen a szociáldemokraták szereztek meg a mindnyájunk által gyűlölt régi rendszer elseprésével; továbbá, hogy a rend és nyugalom fenntartásában megnyilvánult, imponáló erő mindenkor éreztetni fogja hatását abban a tekintet-

Sesztina Lajos

vaskereskedése Debreczen
Telefon 6. sz. Piacz-utca 23.
Alapított 1852-ben.

Vaskereskedés, gazdasági és szőlőművelési eszközök raktára.

Ha Felvidékünk ismét felszabadul a csehek uralma alul, akkor a magyar gyárak munkás kezei készítette vasanyagokkal ismét elláthatom régi kedves vevőimet, Hajdumegye magyar gazdáit.

ben, hogy reá nyugodtabban merjük bízni a magunk és családunk életét és vagyonát, mint bármely más fegyveres erőre. Viszont ezzel szemben mi meg azt kívánjuk, hogy szavaink őszinteségében, szándékaink tisztességes voltában ők se kételkedjenek akkor, amikor a közös nagy cél felé más úton igyekszünk eljutni.

El kell hát oszlatni minden bizalmatlanságot és közös erővel szállni síkra a közös ellenség, az igazi reakció ellen, mert majd a küzdelem során tűnik ki legbizonyosabban, hogy nekünk igazán nagy szükségünk van egymás támogatására!

Szabad hajduk, védjétek meg az ősi földet!

Hasznos tudnivalók a borlefejtésről.

Irta: **dr. Széll László** gazdasági akadémiai tanár.

Nehezebbé vált a boldogulás lehetősége, a jövőben a kiscgazdának is saját érdekében kötelességévé fogja tenni, hogy mezőgazdasági szaktudását gyarapítsa és tartalmasabbá tegye. Meggyőződésévé fog válni, hogy földjét szakszerűbben kell művelnie, gazdaságának termékeiből többet és jobbat kell ezután termelnie, hasonlóan nagyobb területtel rendelkező gazdatársaihoz. Nemcsak a szántóföldön, a legelőn, a szőlőben, az istállóban és ólban, hanem az ő kis gazdasági műhelyében és háztartásában is mindinkább szükségessé lesz a gazdasági termelés különböző ágazatainak az eddiginél gondosabb kivitele és a termelvények, termények és termékek célravezetőbb, hasznosabb kezelése és piacépesebbé tétele. A vetőmagvak helyesebb kiválasztásával és előkészítésével, a burgonya, a répa és egyéb romlandós terményeknek jobb eltartásával, a szőlő és gyümölcsös termékeinek megtartóbb kezelésével, a gazdasági növények betegségi és rovar kártevői elleni védekező szerek céltudatosabb megválasztásával stb. stb. a kiscgazda gazdálkodásának sokféle, máskülönböben veszendőbe menő értékeit tudja megóvni a pusztulástól, mi által fáradtságának eredményeit lényegesen fokozza s könnyebb boldogulását biztosítja.

Az itt következőkben a kiscgazdák nagy részének gazdasági üzemében is most felette időszerű teendőt, a borok lefejtését vagy lehúzását kívánom itt szóba hozni. A borok lefejtése vagy lehúzása is azon gazdasági munkálatok közé tartozik, amelyeket a legtöbben az apjuktól vagy a szomszédgazdától elsajátított ősi módon azzal a tudattal végeznek, hogy azt úgyis csak egyféleképpen lehet végezni s az úgy van jól, amint éppen végrehajtja az ember. Ebben a meggyőződésben főleg az erősíti meg a gazdát, hogy a bor kezelésének ezt a részét évről-évre egyformán végezvén, soha nem tudja meg, milyen minőségű és értékű lett volna bora *akkor*, ha annak lefejtését a célnak megfelelően *másként* végezte volna. Nem is gondoljuk, hogy a szőlő fekvésén, fajtaín, az időjáráson és a szőlő gazdasági ápolásán kívül mennyire befolyásolja a bor minőségét annak kezelése és ennek folyamán a bor lefejtése! Még kevésbé veszi figyelembe a szőlősgazdák nagy tömege, mennyire

befolyásolja valamely vidéken a bornak ott kialakuló árát az a körülmény, hogy a borvidék szőlősgazdái mily gondossággal bánnak el boraikkal! Sajnos, igen sok gazda úgy hidalja át a bornak ezen, a nagyobb áron való eladhatás érdekében szükségessé vált szakszerűbb kezelését, hogy a szőlőtermését must alakjában évről-évre, már a szüret alkalmával eladja a borkereskedőknek. De mennyi könnyen szerezhető haszontól esik el ilyenkor a termelő, amely haszon a borkereskedő zsebébe vándorol!? Természetesen nem értve rendkívüli áralakulásokat, amilyeneket a bor értékesítése terén éppen most átéltünk.

A borok első lefejtésénél a kistermelők mai gyakorlatára bizonyos meggyökeresedett általános szabályokhoz alkalmazkodik. Rendszerint december hó első felében szokták a lefejtést véghez vinni, tekintet nélkül a szőlő fajtájára s mustjának cukor tartalmára, és figyelem nélkül arra, hogy a must *mikor* került le a töke fürtjeiről a hordóba.

Ámde ez eléggé nem kárhoztatható rossz szokás! Most ha az első lefejtést, minden szüreti időpontot és egyéb körülményt semmibe sem véve, mindig egy meghatározott naptári időben hajtjuk végre, akkor vagy *tülkórán* vagy *tülkésőn* szabadítjuk meg az újbor tisztáját annak seprűjétől.

Az egyik éppen olyan hiba, mint a másik. Ha *tülkórán* fejtjük le a folyadékot, akkor gyöngébb minőségű, kisebb szeszfokkal bíró, kevésbé testes és zamatos, tehát kisebb értékű bort kapunk. Ha viszont *tülkésőre* hagyjuk a lefejtést, akkor pedig a seprűn magát már túlélte, silány és törésre hajló bor lesz a lefejtés eredménye. Mindez azért van, mert addig, amíg a bor a seprűből az összes értékes anyagokat, közöttük a seprű élesztősejtjeiben az erjedés elején leraktározott cukor-vagyületet (glykogen) is föl nem dolgozta szeszé, addig a bornak a seprűvel föltétlenül érintkezésben kell maradnia. Mihelyt azonban ez a folyamat körülbelül végbe ment, akkor tisztáját lefejtés útján okvetlenül meg kell szabadítani a seprűtől, amely, miután előbbi feladatát teljesítette, lassan kiéli magát s elbomlásnak indul s ez által a belőle keletkező bomlástermékek a seprű-

vel érintkező bor ízét, szintisztaságát és értékét napról napra mindinkább alászállítják.

Melyik lesz tehát az újbor első lefejtésének, ezen tapasztalatok által irányított, legcélszerűbb időpontja?

E kérdés megválaszolásánál mindenekelőtt számolnunk kell azzal a ténnyel, hogy a must *nagyobb* cukortartalommal (a szőlő kedvezőbb fekvése, értékesebb fajtája) később, *kisebb* cukortartalom esetén előbb fog kiejedni s hogy a must *melegebb* esetleg fűtött helyiségben kiejesztve előbb, hűvösebb helyiségben (kamra, pince) később lesz kész rendes borrá. Ezekkel kapcsolatosan figyelembe kell vennünk azt a körülményt is, hogy a szüret néha meleg időre esik, amikor a must olykor nagyon gyorsan, esetleg rohamosan indul erjedésnek, máskor hideg időben szüretelünk, amikor a must igen nehezen kezdi meg és folytatja erjedését.

Ezekhez képest tehát hajdusági szőlőgazdasági viszonyokra az újbor első lefejtési időpontját: a szüret-től számított 9—11 hétre tesszük, tekintet nélkül a kalendáriumi időre, csupán lehetőleg verőfényes időben végezve a műveletet. Aki például az ezidei enyhe őszi időjárás hatása alatt csak október végén szüretelt asztali bornak való mustot, az jól tette, ha csak december hó utolsó hetében, esetleg január hó elején hajtotta végre borának első lehúzását.

Kisebb üzemben kétféle módon, és pedig vagy *csapról*, vagy *tömlővel* (gummicső) szokták lefejteni a bort. Ha csapról fejtjük le, akkor az azt befogadó hordót a fejtést megelőzőleg már legalább két héttel úgy állítjuk, hogy a csap belső vége a seprűt ne érje, hanem lehetőleg éppen fölötte legyen. Ez esetben a lefejtés alkalmával a csapot *félíg* nyitjuk meg s lehetőleg szétszórt permetező sugárban engedjük a bor tisztáját a csap

alá tett kiürítő edénybe vagy tálba, ahonnét azt tölcéseredényen (léhó) vagy tölcéséren át az előre előkészített tiszta és helyesen megkénevezett hordóba öntjük. A félíg nyitott csappal végzett permetező lefejtési mód azért szükséges, mert az újbor a lefejtés alatt rendkívül sok tiszta levegőt igényel a célból, hogy teljes zamatja, íze és szintisztasága mielőbb kialakuljon.

Ha gummicsővel végezzük a lefejtést, akkor szem előtt kell tartanunk az újbornak a lefejtés alatt elengedhetetlen nagy levegőszükségletét, amely nélkül semmiféle bor nem tud megtisztulni s rendes óborrá kialakulni. Ehhez képest a lefejtés ezen módjánál a bort a gummicsővel megszíván, ennek külső végét azon módon lefogjuk s ebbe egy közepes nagyságú tölcésér peremén eloszolva permet módjára folyhasson a fölfogó edénybe. Az ilyen módon alaposan megszellőztetett bort most a fölfogó edényből az előbb említett módon tölcéseredényen át a megkénevezett tiszta hordóba öntjük.

Magától értetődik, hogy a bor tisztáját befogadó hordót színültig kell megtölteni s 3—4 heti időközökben szükségessé váló utánpótlással mindig tele kell tartani. A második és harmadik lefejtésnél, amelyek az első lefejtés után 2—3 havi időközökben hajtandók végre, még mindig a szellőztető fejtési módot alkalmazzuk. A további lefejtéseket a szerint, amint a bort gyorsabban vagy lassabban elfogyasztani, hordóban értékesíteni, vagy palackozni kívánjuk, rövidebb-hosszabb időközökben alkalmazzuk mindaddig, amíg a bor a kívánt célnak megfelel. E lefejtéseknél azonban a szellőztetés már nemesak hogy felesleges, de azt az óbor zamatjának megtartása érdekében ekkor már egyenesen mellőznünk kell.

Tömörüljétek a hajdumegyei Földmíves Népszövetség zászlója alá!

Megvan a földtörvény.

Búza Barna miniszter nyilatkozata.

Hosszas tárgyalások után tömérdek apró szempontot és érdeket tekintetbe véve, végre kész a törvény, amely a földmíves népet földhöz juttatja. A népkormány legnagyobb alkotása e törvény. A törvény gerince az állam ama joga, hogy a földbirtokot, melyet szükségesnek lát, kisajátíthatja. Ez a jog általában csak a nagybirtok 500 kat. holdon felüli részére fog kiterjedni, kivételes esetekben csak a 200 kat. holdon felüli részre. A kisbirtok és a középbirtok magantulajdona tehát teljesen biztos marad.

A kötött birtok is hasonló elbírálás alá esik. A törvényben új, hogy a község belterületétől legfeljebb 600 méterre eső területek házhelyeknek lefoglalhatók. Szőlőnél 50 kat. hold, kivételes esetben 30 kat. hold a határ, amelyik ezeknél nagyobb, az állam a többletet kisajátítja és felosztja.

A családi kisbirtok nagysága vidékenként változó és 5 kat. holdtól 20 kat. holdig van megállapítva. A családi földbirtokok mellett lesznek családi kis szőlőbirtokok is, melyeknek nagysága fél holdtól 3 holdig változik. Konyhakerti kisbirtokok 5 holdig és végül munkásbirtokok 3 holdig van megszabva. Családi házhelyek vidéken 1 holdig, városban fél holdig terjedhetnek. Ezeket kívül megengedi a törvény 200 kat. holdig terjedő középbirtokokot is, de ez legfeljebb 10 százaléka lehet az egy évben kiosztásra kerülő földterületnek. Az igényjogosultság sorrendje a következőképpen van meghatározva: 1. azok a családos gazdasági cselédek, állandó munkások, akik a kisajátítás idején a felosztásra kerülő birtokon dolgoznak és akik az 1914—1919. évek folyamán katonai szolgálatban rokkanttá lettek, de földmívelő munkára ők maguk, vagy családtagjaik alkalmasak;

2. ezeknek özvegyei; 3. családos férfiak, akik a háború alatt rokkanttá lettek, de földműves munkára maguk, vagy családtagjaik alkalmasak; 4. a hadiözvegyek; 5. a nőtlen férfiak, akik hadi szolgálatban megrokkantak, de földművelő munkára alkalmasak; 6. azok a családos gazdasági cselédek vagy állandó munkások, akik a kisajátítás idején a felosztásra kerülő birtokon dolgoznak és az 1914—1919. évek valamelyikében katonai szolgálatot teljesítettek, de nem rokkantak meg; 7. azok a családos gazdasági cselédek és állandó munkások, akik a kisajátítás idején a felosztásra kerülő birtokon dolgoznak és az 1914—1919. években nem teljesítettek katonai szolgálatot; 8. azon családos férfiak, akik az 1914—1919. évek valamelyikében katonai szolgálatot teljesítettek, de nem váltak rokkantakká; 9. azon nőtlen férfiak, akik az 1914—1919. években katonai szolgálatot teljesítettek és nem váltak rokkantakká; 10. azon családos férfiak, akik az 1914—1919. években nem teljesítettek katonai szolgálatot; 11. az özvegy, vagy elvált asszonyok; 12. azon 21. életévüket betöltött hajadon nők, kiknek atyjuk az 1914—1919. évek alatt katonai szolgálatban elhaltak; 13. azon 21. életévüket betöltött nőtlen férfiak, akik az 1914—1919. évek folyamán nem teljesítettek katonai szolgálatot; 14. a 21. életévüket betöltött hajadon nők.

Családi kis szőlőbirtokot igényelhet az a magyar állampolgár, aki már ennek a törvénynek életbe léptetése előtt is szőlőműveléssel foglalkozott és akinek nincs egy családi kis szőlőbirtoknak megfelelő területű szőlőbirtoka és nincs a családi kisbirtok mértékét megütő egyéb birtoka sem. A hadirokkantak itt is előnyben részesülnek és az egyes községekben jelentkező igényjogosultak kielégítési sorrendjére a fenti sorrend az irányadó.

Az egész eljárást az Országos Birtokrendező Tanács irányítja. A helyszínén egyfelől a birtokrendező bizottság, mely mérnök, jogász és gazda kiküldöttekből áll, másfelől a birtokrendező választmány intézkedik. A kisajátításnál a sorrend a következő: 1. a háborúban szerzett birtokok, kivéve, ha igazolja a tulajdonos, hogy cserében, vagy más birtok eladása folytán kapott pénzből szerezte; 2. külföldön tartózkodók birtoka; 3. az alapítványok; 4. az egyházak birtokai; 5. a részvénytársaságok; 6. más magánszemélyek; 7. községek; 8. az állam birtokai. A teljesen belterjesen kezelt üzemek kivételnek a kisajátítás alól. Kisajátítási árnak az 1913. évi forgalmi értéket veszi a törvény. Azok részére, akik birtokukat 1917. vagy 1918-ban szerezték és a kisajátítás

folytán kárt szenvednének, megengedi a törvény, hogy a kár méltányos részének visszatérítését követelhetik az előbbi tulajdonostól.

A népgazdasági miniszterium feladatának tekinti, hogy az új kisbirtokokat szövetkezetekbe tömörítse és a kezdet nehézségein átsegítse. Az 500-nál több tagot számláló fogyasztási szövetkezetek részére, ha a község határán 10.000 kat. holdnál nagyobb, 2 kat. hold mezőgazdasági és 1 kat. hold kertészeti birtokot lehet kihasítani minden tag után. Ahol különös szükség kívánja, ott az állam azonnal átveszi a birtokot, vagy megfelelő átmeneti intézkedéseket tesz. A magán parcellázás ezután is lehetséges lesz, de csakis a népgazdasági miniszterium jóváhagyása után.

A földterület kisajátításával együtt kisajátításra kerül a birtokrészen levő, vagy ahoz tartozó élő (ló, marha) és holt (szekér, eke, gépek) gazdasági felszerelés. A tulajdonosnak, bérlőnek attól a naptól kezdve, mikor az eljárás megindításáról szóló értesítést megkapta, semmit se szabad engedély nélkül a birtokról elidegeníteni, vagy elvinnie abból, ami a birtok rendes felszereléséhez tartozik. Továbbá a tulajdonos, vagy bérlő köteles az átadáskor az új birtokosnak a birtok évi terméséből, ha futja, annyi szemes terményt adni, amennyi az új birtokosnak házi és gazdasági szükségletre egy évig elég, továbbá annyi takarmányt, trágyát és szalmát, amennyi az új gazdáknak gazdálkodásukhoz egy évre szükséges. A kisajátított birtokon már teljesített szántást-vetést és egyéb mezei munkát teljes befektetési értékben meg kell téríteni annak, aki teljesítette. Az élő (ló, marha, ökör) és holt (eke, szekér, gépek) gazdasági felszerelést is rendes forgalmi árban kell átvenni a tulajdonostól, vagy a bérlőtől, kivéve a birtokon termelt trágyát, amely az ingatlanhoz tartozik és így nem jár érte külön fizetés.

A földosztáshoz szükséges pénz felől külön törvény fog intézkedni, amely 2—3 héten belül szintén kész lesz.

Báza miniszter azt hiszi, hogy a kisbirtokrendszer megerősödésével az állattartás lényeges emelkedése várható. Az első évben 1 millió hold szétdarabolására számít. A jelentkezők száma még nem érte el a százezret. A cselédbérek emelése mérséklőleg hatott. A törvény február 15-én lépett életbe.

Magunk részéről is örömmel üdvözljük a törvényt, mely végre földhöz juttatja földművelő népünket. Az átmeneti intézkedések létesítésében Hajdúvármegye jár az országban legelő, ahol már a törvény megjele-

Alföldi Takarékpénztár R. T. Debreczen, Piacz-u. 16. (Saját ház)

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank affiliált intézete.

Rapltőke 2,400,000 K

Tartaléktőke 1,770,000 K

Betétállomány 40,000,000 K

ÜZLETÁGAI: Takarékbetétek, csekkszámok. Váltóleszámitolás, törlesztéses és jelzálogkölcsonök Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruraktár. Idegen pénznemek vétele és eladása. Átutalások hadifoglyok részére. Safe-deposit (magánpénztár).
AFFILIÁLT INTÉZETEI: Kabai Takarékpénztár Rt. Nádudvar. Takarékpénztár Rt., Hajdunánási Gazdasági Bank Részv.-társaság, Nagykárolyi Kereskedelmi és Iparbank R.-társaság.

nése előtt a földigényjogosultak és a birtokosok közmegegyezéssel haszonbérleteket, vagy felesbérleteket létesítettek. Ez a bérletrendszer korántsem végleges, csak egy évre szól. Ez az év kell arra, hogy a szükséges felmérési, telekkönyvezési munkálatokat elvégezhessék, hogy így azután öröktulajdonába menjen át a föld a szegény embernek.

Mindenütt alakítsátok meg a polgárőrséget!

Mi az újság?

Hajduvármegye népe választani fog. Teljesülni fog a nép akarata. Amit a hajdumegyei földműves népszövetség szervező bizottsága Pákozdy Sándor alispánhoz intézett beadványában követelt, azt a 16. és 17. néptörvényben immár biztosította a köztársaság kormánya, mely a legközelebb már gondoskodni fog a választások elrendeléséről is. Mint értesülünk, a községi és törvényhatósági választásokat már a jövő hónapban megtartják. A népnek elég ideje lesz addig kiválasztani azokat a férfiakat, akiket arravalóknak tart, hogy a községi és törvényhatósági (megyei) néptanácsokban képviseljék. Ez alkalommal fogják először gyakorolni szavazati jogaikat a nők is. Miután a szavazás titkos, minden befolyástól menten érvényesülni fog a népakarat. Sorsdöntő lesz ez a választás: Hajduvármegye népe maga veszi a kezébe a közigazgatás gyeplőit.

Megalakul a békéltető- és bérmegeállapító-bizottság. A Hajdumegyei Földműves Népszövetség által hirdetett eszméket egymásután valószínűsíti meg a népköztársaság kormánya. Ez is azt bizonyítja, hogy jó úton haladunk és a nép érdekében dolgozunk. A mezőgazdasági békéltető és bérmegeállapító bizottságok létesítéséről kiadott kormányrendelet ugyanazt tartalmazza, amit a Földműves Népszövetség alapszabályszerű működésének egyik programpontjával kijelölt. A bizottságot Rásó István kormánybiztos-főispán fogja megalakítani és annak hivatalból tagja lesz a gazdasági felügyelő. Ez a bizottság fogja megállapítani a mezőgazdasági munkások és családok javadalmát az egész megye területére, a viszonyokhoz képest járásonként, esetleg községenként. A bizottságnak 100 tagja lesz, 50 munkaadó gazda és 50 gazdasági munkás.

Az eltitkolt készletek bejelentése. Az árdrágítási visszaélések hatásosabb megtorlása céljából a kormány elrendelte az eltitkolt készleteknek február 28-ig való bejelentését. Aki e határidőig eddig eltitkolt készletét bejelenti, azt nem fogják az árdrágítók ellen hozott, példásan szigorú néptörvény alapján büntetni. Ellenkezőleg jön a fegyház és az árdrágítók fejébe nyomják a szigorú pénzbüntetés mellett a rabsipkát is.

Új orvos Kabán. Sebestyén László dr. kabai községi másodorvos megkezdte működését.

Az entente katonái. A népköztársaság kormánya szigorú rendeletben tiltotta meg az entente katonáinak jogtalan feltartóztatását és lefegyverzését. Az oláh és cseh rablók, gyilkosok is az entente katonái?

Az elmaradt cukrot nem adják ki. A háború alatt mindig elkésetten adták ki a cukrot, petroléumot, sőt egyéb közszükségleti cikkeket is. Először heteket, később hónapokat késtek. Így történt azután, hogy egész hónapokkal elmaradt a cukorosztás. A vármegye most a visszamenő időre is követelte a nép részére az elmaradt cukrot, azonban elutasították. Bezzeg az elmaradt adót behajtják a magyaron. Ilyen a szegény magyar sorsa. Az édeset elvonják a szájától, de meghagyják neki a keserűt.

Kaba csendőrerősítést kér. A kabai előjáróság a csendőrs megerősítését kérte, mert kevés a létszám és sok a munka. Mindenesetre ez a legkényelmesebb elintézés a kérdésnek, azonban most rendkívüli idők járnak, mellyel rendkívüli kötelezettséget rónak a községre is. Ne várjanak mindent az amugy is túlterhelt államtól: meg kell alakítani a polgárőrséget!

Lebélyegzik a bankót. Mi lesz a pénzzel? Kétségbeesve kérdezi mindenki. Hiszen legtöbb embernek van egy pár korona megtakarított pénze, sőt némelyek azt mondják, hogy soha annyi pénz nem forgott a népünk kezén, mint ma. Most lebélyegzik a bankókat: no most aztán megindulnak a rémhírek. Egyik azt mondja fele értékét elveszti, másiknak biztosabb híre van, ez pedig azt tudja, hogy háromnegyed részét veszti el, tehát 100 korona 25 koronát ér a lebélyegzés után; van olyan, aki arról beszél, hogy az értéke egészen elvész, mert ő hallotta az apjától, vagy a nagyapjától, hogy a 48-as forradalom után a Kossuth-bankóval is így tettek. Minden mende-mondából annyi igaz, hogy a bankókat 10 kor.-tól felfele le kell bélyegezni, de a lebélyegzés nem érinti a bankók mai értékét. — Különös ismerető jellel kell ellátni pénzünket azért, mert a volt monarchia népei: a csehek, délszlávok, a mi kedves szomszédaink, nemcsak egyes testrészeit akarják levágni az agyonygyötört országnak, hanem gazdaságilag is tönkre akarnak bennünket tenni olyan formán, hogy saját területükön a lebélyegzéssel megakarják tudni mennyi bankó forog és idegen területről le nem bélyegzett pénzt nem fogadnak el, vagy pedig kevesebb értékben s így ha engedjük, hogy ők ezt megtegyék, akkor reánk, jámbor magyarokra, zúdul a témérdek le nem bélyegzett bankó, ami az itt forgalomban levő bankók értékét tönkre teszi. Hogy ez meg ne történhessék, mi is kénytelenek leszünk pénzünket lebélyegezni. Törvény még nincs róla, csak a tárgyalások folynak. Lebélyegzés esetében az idegen bélyeggel ellátott bankók forgalmát a kormány nálunk nem fogja megengedni. Mig a bankjegyek lebélyegzésével el nem készülünk, a kormány megfogja tiltani az árak és értékek kivitelét az országból, mert attól lehet

Alapítattott 1890 **„Dankó” temetkezési vállalat.** Alapítattott 1890

Debreczen város legrégebb és legdúsabban felszerelt temetkezési vállalata.

* Saját villanyerőre berendezett fakoporsógyár. *

Debreczen, Kossuth-utca 6. szám.

Telefonszám: Nappal 3-22, éjjel 66.

tartani, hogy az átmeneti időt újabb bankótömegek ide tolására használják fel a csehek. A csehek február 23-án kezdik meg a bankjegyek felülbélyegzését és március 1-ig szeretnék ezt a nagy munkát elvégezni. Megjegyezzük, hogy a cseheknek ama tervük, amellyel a bankók terhének túlnyomó többségét Német-Ausztriának és Magyarországnak a nyakába akarják varrni, bajosan fog sikerülni. Ki fog tűnni, hogy valamennyi nemzeti állam közt náluk forog legnagyobb tömegű régi közös bankó. Körülbelül 15 milliárd értékű. A délszláv államokban 7—8 milliárd, Galiciában 2 milliárd, Bukovinában és Ukrainában 1—1 milliárd, Német-Ausztriában és Magyarországon együttvéve legfeljebb 10 milliárd értékű bankó van forgalomban. A cseheknek tehát igen sok a veszteni valójuk és a közös bankók politikai célzattal való elértéktelenítése első sorban a csehek szempontjából lesz nagyon meggondolandó. Pénzünk értékének megvédésében az ántántnak és a semleges külföldnek is nagy befolyása lesz, mert itt is sok bankó van forgalomban. *Az ántánt már is tudatja, hogy a legerélyesebben fog védekezni bankóink érvényességének megcsontítása ellen,* azért, mert nem akarja, hogy állampolgárai, akiknek kezében bankó van, kárt szenvedjenek. Mint látjuk, a bankók lebélyegzése nem egyszerű dolog és a mi kormányunk nem akart hozzá nyúlni, mivel ez év végével a régi közös bankjegyek úgyszólván megszűnnek. Amde a csehek szemérmetlen támadása védelemre készítet és megnyugvással üdvözölhetjük a népkormány eme komoly elhatározását. Nem engedhetjük, hogy a birodalom testéből kiszakadt egyes államok a közös háborús teher alól kibujjanak, sőt ráadásul a bankók özönét ránk zúdítsák, ezáltal bennünket a gazdasági csőd felé hajtsanak. Most még szaktanácskozások folynak, amennyiben mi Német-Ausztriával együttesen akarjuk a lebélyegzést eszközölni. Olvasóinknak ismételt hangszólózzuk, hogy *a lebélyegzés nem érinti a bankók belföldi forgalmi értékét, nincs ok a rémületre.* Bizzanak a népkormányban és ne üljenek fel a hamis híreknek. Nekünk gazdasági jövőnk biztosítása okából főfeladatunk a termelő munkának mielőbb és minél nagyobb arányokban való bevezetése az egész országban.

Marad a szalonna és zsír fejadagja. Az alispán felterjesztést intézett a közlelmezési miniszterhez és kérte, hogy a fogyasztó közönség szalonna és zsír fejadagját méltányosan emelje fel. A miniszter elutasította a kérelmet, ellenben a fehéráru beszolgáltatását változtatlanul fenntartotta.

Hol van még olasz fogoly? A hadügyi kormány leiratban követeli a még itt levő olasz hadifoglyok összeírását. Az összeírásnak aligha lesz eredménye, mert az olaszok már hazamentek. Muszka is alig van; aki pedig itt van, az már nem is megy vissza többé.

Hajduböszörmény tisztviselői rendkívül segélye. A belügyi kormány Hajduböszörmény r. t. város közalkalmazottjai részére 85.800 korona egyszeri rendkívüli segélyt folyósított.

Csirátlanítás nélkül nem lehet tengerit örölni. A kormány szigorú rendeletet adott ki, melyben a meghatározottabban megtiltja, hogy csirátlanítás nélkül tengerit örölhessenek a malmok. Még a legkisebb mennyiségben sem engedi meg.

Vesztettkutya-marások Egyeken. Medula István és Suszter József egyeki lakosokat vesztettkutya marta meg. Mindkettőt felszállították a budapesti Pasteur-in-tézetbe, a községben pedig kihirdették az ebzárlatot.

Fel kell jelenteni az árdragítókat. Olvasóink közül mind többen kérdezik, hogy miképpen védekezzenek a drágaság ellen? Meg van a védelem. Az új néptörvény szigorú büntetést mér minden árdragítóra, az eljárást úgy meggyorsítja, hogy ha ma valakit feljelentünk, két hét múlva már a börtönben ül annál is inkább, mert az igazságügyminiszter legújabb rendelete szerint a kiszabott büntetés fel sem függeszthető, hanem azonnal végrehajtandó. Amde nem ér a törvény semmit, ha a közönség nem vesz tevékeny részt az uzsora üldözésében. Sajnos, a régi hatóság büne folytán a közönség annyira megszokta, hogy hatósági áron felül vásároljon minden árut, hogy ma már alig gondol valaki arra, hogy az uzsorást feljelentse. A közönség nemtörődöm-ségének meg kell változni, ha azt akarjuk, hogy a jó néptörvény segítsen is. Minden egyes esetben, amikor bármelyik iparos, kereskedő vagy termelő stb., még a fuvaros is a hatósági árnál többet kér, meg kell venni, de azonnal fel kell jelenteni. Nem szabad sajnálni a vele járó kis fáradságot. Aki a régi rossz szokás szerint azt mondja, hogy nem bánom én, ha drágábban kapom is, csak meglegyen, amire szükségem van, *az előmozdítja az árdragítást, az bünpalástoló, orgazda.* Attól meg ne féljen senki, hogy a megszabott áron nem lehet árút kapni, a hatóság által megállapított árak úgy vannak megszabva, hogy a termelő nem fizet rá az árúra. A hatóságnak nincs más célja, mint az uzsorát üldözze anélkül, hogy a tisztességes munkát megfosztaná gyümölcsétől. Mindenkinek tehát könnyörtelenül fel kell jelenteni minden árdragítót. A hatóságoknak pedig az legyen a dolguk, hogy az új néptörvény szelleme szerint, a közönség érdekében könnyítse meg a feljelentők dolgát. Ne várakoztassa, ne hívogassa ötször-hatször őket. Gondoskodjék továbbá arról, hogy minden üzletben jól látható helyen és módon az árak kifüggesztve legyenek. Ezen felül időnkint újságok, hirdetések vagy plakátok útján tájékoztassa a közönséget az érvényes hatósági árakról. Mert így a vásárló közönség és a hatóságok összeműködésével lehet letörni az áruzsorát.

Mennyi vérbe került a háború. A királyság idejében, hadászati okokból, mindig titkolták mennyi volt a monarchia tényleges vesztesége. Most az osztrák hadügyi hivatal a hadügyminiszterium irataiból megállapította, hogy 1918. év végéig 687.534 halott, 855.283 eltűnt és 1.229.289 hadifogoly volt a monarchia vesztesége. E számok még nem véglegesek, mert az eltűntek jórésze is a halottak listájára kerül és ide kell számítani a hadifogságban elhaltak nagy percentjét is. Így a halottak számát nyugodt lélekkel tehetjük egy millióra. Legnagyobb veszteséget épen a legfiatalabb 1895—96—97-ik évfolyamok szenvedték, amelyek 1917. év végéig csaknem egyötödét veszítették el állományuknak.

Mi lesz a rézgálic ára. A magyar szőlősgazdák rézgálic szükségletét ez évben a földművelésügyi miniszter részben szabad vásárlással, részben pedig oly módon fedezi, hogy a rézgálic gyárainak nagyobb mennyiségű rezet utalt ki földolgozásra. Szabad vásárlás útján eddig 250 vaggont sikerült biztosítani, amelyet a mai napon kezdtek szétküldeni. Az idén a rézgálic árát úgy állapították meg, hogy olyan 200 kat. holdon aluli földbirtoknak, amelyben a szőlőterület tíz holdnál nem nagyobb, kilogrammonként hét koronáért, azoknak pedig, akiknek akár földbirtokuk, akár szőlőbirtokuk ennél nagyobb, kilenc koronáért kapják a rézgálicot különként.

Hajdunánáson is megszűnt a sertésvész. Az öthalomi (még akkor Glogovac volt a neve) orvos jelentése híres-nevezetes írás volt annak idején. A népes, sváb faluban a torokgyík (difteritis) pusztított vagy két évig; az orvos pontosan csinálta a jelentéseket a megbetegedettekről, felgyógyultakról és elhaltakról, végre két év múlva örömmel jelentette, hogy a torokgyík megszűnt. Még talán királyi kitüntetésre is felterjesztették volna a derék kirurgust, ha közben ki nem deríti valamelyik rossz májú újságcsináló, hogy miért is szűnt a torokgyík. Mert elfogyott a sváb gyerek. Kipusztította a gyereknevet a rettentő betegség. Ezért nem tudunk örüvendezni mi az olyan jelentéseknek, hogy megszűnt a sertéspestis Hajdunánáson is, mint Püspökladányban és Hajdúszovátton nemrég. A hatóság örömmel jelenti, de a szegény gazda, a nép ezt az örömdetes jelentést előre megsíratta. Ha a sertésvész megszűnése Hajdunánáson is azt jelenti, mint Püspökladányban, ahol 5 hizott sertés maradt a vész megszűntével, akkor nagyon szomorú hír ez is.

A haszonbért, ama földbérlet szerződésekre nézve, amelyeket az 1917-iki esztendő megelőző időben kötöttek, az idei január elsejétől kezdve 30 perccel föl lehet emelni a legközelebb megjelenő törvény értelmében.

Meg kell művelni a földeket. A jövő évi termés biztosítása végett a kormány rendeletet adott ki, amelyben elrendeli, hogy minden birtokos köteles az eddig művelés alatt állott területeket ez évben is megművelni, aki pedig eddig gazdasági cseléd vagy munkás volt, — *köteles gazdasági cselédi állást vállalni* és az eddiginek megfelelő gazdasági munkát végezni, — ha csak egészségi állapota vagy más méltánylandó körülmény nem gátolja, vagy időközben más foglalkozást nem keresett. *Ha a birtokos vagy haszonbérlet a birtokot saját üzemében megművelni nem képes, köteles azt egészben, vagy részletekben haszonbérbe adni, vagy részes művelésre kiadni.* Ha pedig ez meg nem történne, az állam gondoskodik a föld megműveléséről.

Hajdudorogon lemondott az élelmezési bizottság és átadta helyét a község előljáróságának. Rendjén is volna a dolog, azonban mi lesz a felelősség kérdésével? Vállalja-e az élelmezési bizottságért a felelősséget az előljáróság, mikor a kezéből kivették az élelmezés kérdését és hónapokon keresztül az élelmezési bizottság intézte az élelmezési dolgokat? Ha rendben megy a közélet, akkor semmi baj. De ha felborul az élelmezési rend, ki lesz felelős?

Püspökladányban nincs zsír. A sertéspestis úgyszólván az egész sertésállományt kipusztította Püspökladányban. A község előljárósága folyamodott a közéleti miniszterhez, hogy az ellátatlan lakosság részére utalja ki a szükséges fehérarut, mert a népesség nagy része zsír és szalonna nélkül van. A közéleti miniszter nem teljesítette a kérelmet. Hát hogy dolgozzon a föld népe, ha nem lesz zsírozója?

Kigondoló bizottság alakult Debreczenben. Nem tréfa ez: valóban megalakult Debreczenben a kigondoló bizottság. A feladata az volna, hogy valami okosai gondoljon ki a közállapotok javítására, a munkanélküliség megszüntetésére stb. A kigondoló bizottság legelőször is kigondolta, hogy hater koronát kér a várostól a kigondolás támogatására. De a városi tanács úgy találta, hogy ezt nem jól gondolta ki és alap hiányában pénzt nem adott. Erre a kigondoló bizottság kigondolta, hogy fel kellene lendíteni az építkezési kedvet és erre leg-

alkalmasabb a 30 évi adómentesség. Ezt azután bejelentette a tanácsnak, mely ismét megállapította, hogy a városi tanács ezt már évtizedekkel előbb kigondolta. Sőt kár is vesztegetni az időt az ilyen kigondolásokra, mert az építkezések nekilendülését nem az adómentességtől kell várni, hanem egészen mástól. Megindul az nyomban, ha érdemes lesz építkezni. A hasznosító tőke csak így mozdul ki a vaspáncélszekrényből.

Dohánytermésünk a múlt évben nem sikerült. Minőségük is mögötte marad az előző évnek. A dohány színe főleg piros, kevés a sárgáspiros, részben zöldes-sárga vagy zöldespiros. A dohányokon meglátszik a háborús év nyoma és a múlt évben hónapokon keresztül uralkodott kedvezőtlen időjárás. A dohányok összeállítás, csomózása a legutóbbi zavargások folytán előállott áldatlan viszonyok következtében szintén hiányos. A beváltott dohány az előirányzott mennyiségnél kevesebbet tesz ki, ami részben a megszállási vonalon belül termelt dohányok elmaradásának, részben a helyi néptanácsok önkényes dohányfoglalásának és más erőszakos eltulajdonításoknak a következménye. De csempész virázkodik és soha annyi dohány nem forgott a közönség közt, mint most.

Vissza kell térni 3 nap alatt. A belügyi kormány szigorú körrendeletet adott ki, melyben kötelezi azon közigazgatási közalkalmazottakat, akik kényszerítő ok nélkül hagyták el helyüket, hogy három nap alatt foglalják el állásukat. Természetesen ez a rendelkezés nem vonatkozik a megszállott területekről menekültekre.

Mi történt Tiszadobon? Az Andrássy-kastély feladása és kifosztása után támadt zavargások lecsendesítésére tudvaleg Debreczenből karhatalmat rendeltek ki Tiszadobra, mely azonban a szociáldemokrata párt által lefolytatott vizsgálat szerint súlyos visszaéléseket követett el. A karhatalma erre 120 felfegyverzett népfelügyelőt küldött és most ők látják el a karhatalmi szolgálatot Tiszadobon és példás rendet tartanak fenn. A tiszadobi eset is újabb bizonyítéka annak, mennyire szükséges mindenütt a polgárőrség szervezése.

Az igényjogosultak és a földosztás. Az igényjogosult katonák, hadiözvegyek és árvák összeírásával a vármegye legnagyobb részében elkészültek, Rásó István kormánybiztos-főispán pedig a folyó évre szóló szerződésekkel biztosította részükre a szükséges kisbérleteket. Ez az ideiglenes rendezés már teljesen kész, csupán a bérletek kiosztása, a mérnökök munkája van hátra. Ha az időjárás kedvez, márciusban a kiosztás is meglesz. Az ideiglenes földreform megoldása a következő közlegekben nyert megoldást:

Balmazújvároson összeírtak 1091 igényjogosultat; rendelkezésre áll több mint 12,500 hold, mégpedig Jenőháza, Nyárijárás, Nagyhát, Virágoskút és Andrásnéháza; Mikepéresen 240 igényjogosult van, rendelkezésre áll a nagyváradi káptalan birtokából 360 és Kövesdy Imre birtokából 170 hold;

Alsójózsán 181 igényjogosult van, rendelkezésre áll a Hartstein-örökösök szentgyörgyi uradalmából 700 hold;

Felsőjózsán 368 igényjogosult részére rendelkezésre áll a Steinfeld-féle macsi uradalomból 500 hold;

Hajdudorogon 925 igényjogosult van, rendelkezésre áll Stern Péter nagyszegedyháza bérletéből 300, az újfahértói takarékpénztár kasszegedyháza bérletéből 500 hold, legnagyobb részt dinnyefölddel;

Püspökladányban 1120 igényjogosult részére rendelkezésre áll a vallásalapítvány uradalmából 5100 hold;

Kabán (az igényjogosultak összeírása még folyamatban) rendelkezésre áll a Kovács Ákosné kiskabai uradalmából 3900 hold;

Tetétlenen 333 az igényjogosultak száma, rendelkezésre áll a gróf Zichy Géza uradalmából 2094 hold; ebből kapnak Földesen is, ahol 726 az igényjogosultak száma;

Nádudvaron 666 igényjogosult van, rendelkezésre áll 1200 hold a Soós Géza-, Pap Sándor-, Fischbein örökösök, Farkas-, Meisel- és Forrai-fele birtokból;

Hajdúszovátón 429 igényjogosult részére a Debreczen város szováti birtokán kívül, melyet a város árverésen készült kiadni, rendelkezésre áll 683 hold, melyet Papler Géza, Kiss Antal, Juhász Kálmán és Gyula, Sapi Viktor, Lichtschein Mózes, Botos József, Nagy Lajos, Csáthó Sándor, Kis Antal, Somogyi Lajos, Bernáth János és Leitner Ignác birtokosok ajánlottak fel;

Egyeken (az igényjogosultak összeírása folyamatban) az egri káptalan uradalmából rendelkezésre áll 2677 hold;

Tégláson 247 igényjogosultat írtak össze, akiknek a gróf Degenfeld uradalma ad megfelelő bérletet;

Tiszacsegén 903; Vámospércsen 255; Hajdúsámson 477 és Hajdúszoboszlón 537 igényjogosultat írtak össze. Az összeírás folyamatban van még Hajdúböszörményben és Hajdúhadházon, ahol hamarosan el is készülnek vele. Hajdúsámsonban még hozzá se fogtak, mert az összeírást a kommunista ijjesztés következtében megtagadták. *Rásó* István kormánybiztos-főispán, aki folyton úton van és tárgyal a nép földhözjutása érdekében, rajta van, hogy az összes igényjogosultakat előnyös bérlethez juttassa. Van föld elég, csak legyen elegendő munkáskéz, hogy a mezőgazdasági termelés rendje fennakadást ne szenvedjen.

Az asszony is — családi pótlék! Vidéki atyafiak ácsorognak a megyeház udvarán és beszélgetnek az ismerős hajdukkal. Úgy látszik már elintézték az összes függő kérdéseket, mert a magas politikára fordult a szó.

— Már abba belegyőződöttünk valahogy — mondja a mándlis gazda nagy szakértelemmel — hogy a királyt elcsapták, de legalább csupa 48-as ember lenne a miniszter, ne lenne köztük olyan sok cucilista.

Ez utóbbit halkabban mondja a mándlis ember és fűrkészően körültekint, hogy nem hallja-e avatlatlan fül a szíve mélyéből előretörő érzelmeket. Nyilván arra gondol, hogy nem jó elárulni a kebelbéli, titkos érzéseket.

— Nem úgy van az! — veti ellen a hajdú.

Az öreg gazda szemei fölött a ráncok félkarikára görbülnek és fájdalmas csalódással mereszti szűrő tekintetét a hajdúra, mintha azt mondaná: hát mán te is cucilista lettél?

— Kellenek azok ott — mondja a hajdú mély meggyőződéssel! Lássa gazd'uram, mióta azok kormányon vannak kétszer is megfejebbezték a fizetésem. *Most meg mán az asszony családi pótlék lett.* Eddig az asszony nem számított semmit. (Eddig a feleség után nem járt családi pótlék.)

Országos földérték kataszter. A földtörvény eredményeinek biztosítása céljából országos földadó kataszter készül, melynek munkálatai már meglehetősen előre haladtak. A földkataszter célja a földbirtok átlagos értékének megállapítása.

Olcsóbb a bor. Mint értesülünk Torontál megyében az újbort 360 koronáért veszik hektoliterenként. Bihar megyében 300—400 korona, Borsodban 700 korona, Hajduban 350 korona. Ezzel szemben Svájcban 8—11 fokos fehérbor ára 140—160 frank, vörössé 190—230 frank. Franciaországban közönséges fehérbor 90—120 frank hektoliterenként. Olaszországban a lombardiai borok ára 170—175 lira, Délolaszországban 160—180 lira. Spanyolországban a közönséges fehér- és vörösbor ára 14—28 pereta hektoliterenként. Minden országban még 1917-ből nagy borkészletek vannak raktáron.

Az egyesülési jog korlátlan szabadsága. A hajdudorogi rokkant katonák egyesülete ugyanazon hibába esett, mint a balmazújvárosi és hajdúböszörményi; felterjesztette alapszabályait a belügyi kormányhoz jóváhagyás végett, holott ez a költséges munka, teljesen felesleges, mert a III. néptörvény szerint szabad az egyesülés, akárcsak Amerikában, ahol a magyarok, mihelyt tizen-húszan vannak valahol, rögtön egyesületet alakítanak. Csoda dolgokat mivel az Óceán túlsó partján az a néhány ezer magyar egyesület; másfél millió magyart kormányoz iskolákat, egyházakat tart fenn, gondoskodik a munkaközvetítésről, betegsegélyezésről, a halottak tisztességes eltemetéséről, az özvegyek és árvák támogatásáról, a bűnbe esettek jogi védelméről, leányok kiházasításáról, mulatságok és társasösszejövetelek rendezéséről, a felnőttek oktatásáról, a polgárjog megszerzéséről, a betegek látogatásáról, az ügyefogyottak védelméről; stb. Elképzelhetetlen, milyen tevékenységet fejtenek ki Amerikában a magyar egyesületek. Ha azok nem volnának; elpusztult volna régesrég az odaszakadt magyarság, míg ott még számban is növekszik, mert az Amerikába szakadt, magyarországi sváb, oláh, tót, ruthén, vend, sőt a horvát is, miután kevesen vannak és önálló egyleteket nem képesek alakítani és főként fenntartani, kénytelenek belépni a magyar egyesületbe, ahol megtanulnak magyarul beszélni és érezni, míg itthon sokan még a fogukat is vicsorgatják a magyar szóra.

Vámospércs tengerit vásárol. Az inséget szenvedő Vámospércs község engedélyt kapott, hogy Hajdú vármegye területén 550 métermázsza tengerit vásárolhasson. Támogassák ott a községet, ahol van; ki tudja, a jövő évben nem éppen Vámospércs láthatja-e el tengerivel azt a községet, mely most segíti. Ne marja-nyúzza egymást a magyar, hanem segítse, támogassa, szeresse: ez a hajdumegyei Földműves Népszövetség törekvése. Elpusztulunk, ha meg nem értjük egymást, hiszen az egész világon nincs barátunk, mindenki ellenségünk!

Itt vannak a lánchúzók! A magyar nép mindig bizalmatlanul fogadta a földjén mérésikélő mérnököket. Elnevezte őket földköstolóknak, lánchúzóknak. Megesett olykor, hogy vasvillával várták a lánchúzókat a határban a felizgatott gazdák és a mérnököknek esendőszerű fedezete alatt kellett elvégezni a munkájukat. Ugye nagyot fordult a világ sorja, hogy most a balmazújvárosi, püspökladányi és tetétleni határban nem vasvillával várják a magyarok a lánchúzókat, hanem örömpeső szívekkel, örvendező lélekkel! Nem csikorgatja a fogát senki a lánchúzókra, hanem alig várja minden község népe, hogy ott legyenek. De már itt is vannak és pontos műszereikkel mérik ki a földet a népnek. A fűrgő lánca a nagyuradalmak hatalmas területéből hasogatja a két, négy, hat és nyolc holdas bérleteket, amelyekből majd *családi öröktulajdon* lesz. Mert a hajdumegyei Földműves Népszövetség ezt akarja!

Nálunk is megterem a rizs. Zsilinszky Endre az elmúlt évben békésmegyei birtokán próbaképen két hold öntözött szántóföldjén rizst vetett. Most mérték fel a termést és a két hold földön 26 métermázsza rizskása termett. Miután a próba jól sikerült, a jövőben nagyobb területet akar bevetni Zsilinszky Endre. Eddig csak a Bácskában, a Ferenc-csatorna mellett állami kezelésben sikerült, most íme új területet hódított e fontos élelmicikk.

Felelős szerkesztő: Dr. ECSEDY ISTVÁN.

Kiadja a Hajdumegyei Földműves Népszövetség.

Debreczen város és a Tiszántúli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.